

ROMANIAN
DISTRIBUTION
COMMITTEE

Home

News

Origins&Vocation

Our Team

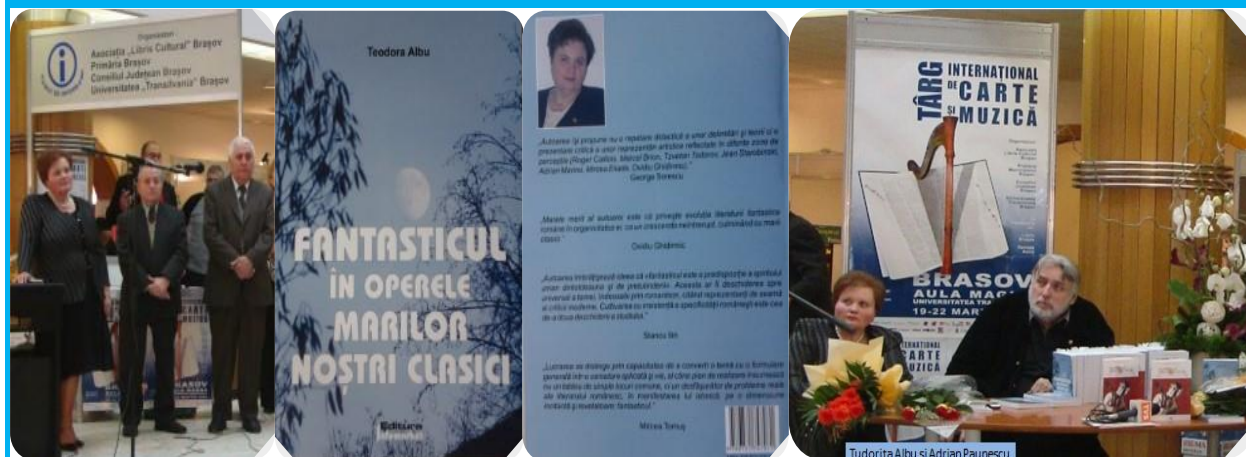
Activities&Partnership

RDCM *Personalia* Corner

- Prof. Dr. Tudorița ALBU – “Plugarul” din Vad – Țara Făgărașului. Farmecul peren al obiceiurilor populare ancestrale

Note from the Editor-in-Chief

As we remembered on another occasion, in the opinion of Dr. Tudorita ALBU, education means life and civilization transmission, it is how to be prepared for tomorrow, is learning from heart to heart to know how to grow your own flower, the School being the one that provides you with the necessary cultivation, and ensure the nation's upbringing. School remains the place where each generation will pass on its values. Dr. Tudorita ALBU advocates for promoting both the universal values (love, integrity, justice, support and respect relationships), and national ones (the passion for the recovery of these values and promoting the authentic being obvious). That is why it is our honor to share with our Readers her dedication to our cultural heritage.

Advocating for promoting both the universal values, and national ones. Honoring to share the dedication to our cultural heritage.

Memorial Dumitru Fărcaș, la Rupea

Sursa: <https://www.youtube.com/watch?v=6kTtW5Fk3v0>

Prof. Dr. Tudorița ALBU – “Plugarul” din Vad – Țara Făgărașului. Farmecul peren al obiceiurilor populare ancestrale

*

Obiceiurile și tradițiile sunt componente de bază ale unui “modus vivendi” în cadrul fiecărei epoci istorice. Nu putem vorbi despre o cultură evoluată dacă ignorăm conceptul tradiției și elementele ei arhetipale, obiceiurile și tradițiile constituind autentice verigi în lanțul continuității unui popor.

De-a lungul secolelor, activitatea spirituală a unui popor își găsește expresia într-un complex de obiceiuri, credințe, practici și eresuri, deseori cu un pronunțat caracter mitic.

De altfel, deseori miturile sunt încorporate în diverse practici cotidiene existente la nivelul unor comunități sociale: agrare, pastorale și citadine.

În țara noastră întâlnim numeroase straturi ale tradiției populare și ele se regăsesc cu ușurință în componența spiritului rural (în datini, obiceiuri, cântece, în basme, doine, în practici agrare, în momente festive etc.).

În epoca informaticii, a ciberneticii și a zborului cosmic, în epoca tehnologizării, într-o lume cuprinsă de spaima globalizării care ar aduce cu sine pierderea identității naționale, este necesar ca, măcar din când în când, să revenim la origini pentru a ne cunoaște și păstra identitatea din care ne tragem seva.

O zonă etnografică de mare rezonanță, asupra căreia ne vom opri atenția în următoarele rânduri, este Țara Făgărașului, “poarta” dintre două ținuturi românești, cu istorie încărcată de evenimente dintre cele mai relevante pentru neamul românesc, prin păstrarea tradiției culturale și a unor obiceiuri pitorești ale căror începuturi se pierd negura vremii. Academicianul David

Prodan spunea: “Țara Făgărașului, sau popular Țara Oltului, așezată drept în inima spațiului românesc, sub masivul cel mai spectaculos, șiră a spinării sale străbătută de o rețea întreagă de artere de comunicare, ținut atât de compact și distinct românesc, [...] a jucat un rol firesc, un rol capital în istoria poporului nostru.”

Ocupațiile locuitorilor erau agricultura, creșterea vitelor și meșteșugurile.

Insuficiența pământului și fertilitatea scăzută a acestuia au făcut ca oamenii să supraviețuiască numai datorită hărniciei lor. O altă ocupație era cea legată de producția industriei casnice (țesături, alimente, obiecte de uz casnic, unelte) care satisfăceau nevoile gospodărești.

Satul Vad, străbătut de Valea Șincii, aproape de pădurea Dumbrava - unde se află renumita Poiană a Narciselor, este un sat grăniceresc atestat în secolul al XIII-lea.

În această zonă etnografică se păstrează încă, aproape nealterat de trecerea timpului profan, “Plugarul” - un obicei agrar anual cu origini precreștine, ce polarizează întreaga colectivitate sătească și atrage privitori entuziaști din toate colțurile țării. Momentul ales pentru această manifestare este corelat pe de o parte cu sărbătoarea creștin-ortodoxă a Paștilor, fiind întotdeauna programat în a doua zi a acesteia, iar pe de altă parte cu începutul anului agrar.

Sărbătoare spirituală a învierii lui Iisus Hristos și celebrarea reînvierii naturii sunt astfel unificate în timpul mitic al “eternei reîntoarceri” despre care vorbește istoricul religiilor, Mircea Eliade.

Plugarul - feciorul cel mai gospodar, care iese cu patru sau șase boi înjugăți la plug, împreună cu ceata de feciori, merg la arat și trag prima brazdă din an. Ca să aibă spor la lucru, își iau merinde – “pită” și slănină, dar și ceva de băut (de obicei țuică).

Doi-trei inși din ceata feciorilor mână boii, care sunt împodobiți cu panglici colorate. În drum spre ogor, feciorii ocolesc satul cântând:
“Trageți voi, boi, la tânjeală/ Că voi sunteți boi de fală./ Trageți voi, boi, dinainte,/Că voi sunteți boi de frunte.”

În repertoriul cetei se mai regăsesc și cântece de cătănie.

Sătenii așteaptă alaiul și le ies în cale cu vase pline cu apă, stropindu-i, pentru ca anul să fie mănos.

Feciorii aduc holde de grâu smulse de pe câmp și împletesc coronițe care vor împodobi în ziua următoare capul, mâinile și picioarele Plugarului. A doua zi, ceata formată din feciori îl ascunde pe Plugar în gospodăria proprie, în coșul de grâu, simbol al rodniciei anului. Sătenii se adună în curtea Plugarului, însoțiți de lăutarii care întrețin o atmosferă de voie bună, și așteaptă să fie găsit Plugarul pentru pornirea alaiului. În tot acest timp, feciori și fete îmbrăcați în costume populare, joacă și se distrează. Atunci când este găsit, Plugarul iese cu o traistă cu grâu, din care aruncă peste mulțimea adunată. Gestul aruncatului cu grâu este însoțit de strigături specifice care reprezintă urări de fertilitate și belșug adresate întregii comunități. Plugarul este așezat pe o grapă fără colți, purtat pe umeri de către feciori, care ocolesc satul, însoțiți de muzică. Întreg cortegiul se oprește la râu (Valea Șincii). În timp ce este purtat pe umeri de către feciori, Plugarul poartă veșminte speciale: pantaloni albi ("cioareci"), cămașă albă, o haină lungă și pălărie din postav negru. Sprijinit într-o furcă pe grapă, privește în jur cu mândrie. În chip de zeu al fertilității, el se lasă purtat la râu pentru a îndeplini un ritual ancestral. În urma lui vine întregul alai.

Odată ajuns la râu, Plugarul este aruncat în apă, coronițele sunt scoase și lăsate să plutească, grapa este și ea aruncată în râu. Feciorii sar să prindă grapa. Plugarul iese cu pălăria plină cu apă și stropește simbolic mulțimea, aruncând în direcția celor patru puncte cardinale, în semnul crucii.

După îndeplinirea acestui ritual, feciorii și fetele, îmbrăcați în costume populare, însoțiți de acorduri muzicale, se prind în horă, în admirația întregii comunități sătești. După aceste momente, Plugarul este dus acasă în alai și strigături, cinstindu-i apoi cu mâncare și băutură pe cei care l-au recunoscut drept cel mai gospodâr din acel an.

După masă, tinerii merg prin sat, însoțiți de asemenea de muzică, pe la tinerii căsătoriți în anul respectiv, adresându-le urări de bine și de rodnicie a căsniciei. Ca recompensă, tinerii căsătoriți le oferă dulciuri și băutură, după care, în gospodăria tinerei familii se organizează jocul. Seara, întreaga comunitate sătească se reunește și participă la balul organizat cu acest prilej.

Iată cum, asemeni lui Osiris, divinitatea supremă în mitologia egipteană și lui Demeter din mitologia greacă, asemeni zeiței Ceres, zeița grâului și a recoltelor în mitologia romană, Plugarul nostru este un simbol al fertilității și al belșugului, recunoscut și cinstit de întreaga obște.

Perenitatea tradițiilor și a obiceiurilor românești se explică nu doar prin aspectul lor pitoresc și captivant, ci mai ales prin conținutul lor de semnificații profunde, legate de relația omului cu lumea înconjurătoare și cu natura, constituindu-se în elemente distincte ale patrimoniului cultural-spiritual al poporului român.

Se cuvine să aducem un omagiu celui care a pus culoarea câmpului și a florilor în costumele fetelor și ale feciorilor; celui care, fără să aibă înalte studii muzicale, a reușit să creeze melodii de o frumusețe și o valoare artistică inegalabilă; celui care, fără să fie academician sau filozof, a reușit să sintetizeze filozofia vieții în câteva cântece populare; celui care, fără să fie arhitect, a reușit să construiască o casă durabilă și frumoasă; celui care, cu mâinile și cu sufletul, dăruiește formă lutului, și mai ales, celui ale cărui palme bătătorite au întors cu plugul brazdele mănoase care ne hrănesc neîncetat trupul și spiritul.

Oameni simpli, mândri, cu caracter extrem de puternic, vădenii și-au păstrat obiceiurile, indiferent de timpul care a trecut peste ei. Au muncit pământul, un pământ foarte greu, puțin rodnic, dar au făcut-o cu îndârjire.

Astăzi, mândria localnicilor din Vad este la fel de puternică. Mândri de obiceiurile lor, de moștenirea primită, ei caută să insufle generațiilor ce vin dragostea pentru pământ și respectul față de strămoși.

